

Sygn. akt VU 6/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 kwietnia 2018 roku

Sąd Rejonowy w Rybniku, V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR Wiesław Jakubiec

Sędziowie/Ławnicy: -/-

Protokolant : starszy protokolant sądowy Izabela Niedobecka-Kępa

po rozpoznaniu w dniu 4 kwietnia 2018 roku w Rybniku

na rozprawie

sprawy **Z. K.**

przy udziale zainteresowanego ./.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o zasiłek chorobowy

na skutek odwołania **Z. K.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 16 listopada 2017 roku

sygn. 340000/603/2017 - (...), nr sprawy: (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu prawo do zasiłku chorobowego za okres od 14 grudnia 2015 roku do 10 stycznia 2016 roku i od 10 lutego 2016 roku do 29 kwietnia 2016 roku z ubezpieczenia chorobowego z tytułu zatrudnienia w Zakładzie Gospodarki Mieszkaniowej w R., ul. (...), a także stwierdza brak obowiązku do zwrotu pobranego zasiłku chorobowego,
2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. na rzecz ubezpieczonego kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 16.11. 2017 roku, nr sprawy (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. pozbawił ubezpieczonego Z. K. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 14.12.2015 r. do 10.01.2016 roku i od 10.02.2016 r. do 29.04.2016 r., a także zobowiązał go do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku z odsetkami w łącznej kwocie 9308, 84 zł. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż w ww. okresie ubezpieczony był niezdolny do pracy i otrzymał zasiłek chorobowy, jednakże wykorzystywał zwolnienie w sposób niezgodny z jego celem. W tym czasie wykonywał pracę na podstawie umowy zlecenie za wynagrodzeniem. (vide akta organu rentowego)

W odwołaniu ubezpieczony zaprzeczył wykonywaniu pracy. Wskazał, że umowę zlecenia wykonywał w jego zastępstwie J. L.. (vide k.2)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie i podtrzymał stanowisko wyrażone w decyzji. (vide k.23)

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony jest zatrudniony w Zakładzie Gospodarki Mieszkaniowej w R. od dnia 1.01.2001 roku. W okresie od 2.12.2015 r. do 10.01.2016 r. i od 10.02.2016 r. do 14.05.2016 r. korzystał z zaświadczenia lekarskiego o niezdolności do pracy z powodu nowotworu złośliwego gruczołu krokowego i zakład pracy wypłacił mu najpierw wynagrodzenie za czas choroby, a od 14.12.2015 r. zasiłek chorobowy. W dniach od 2 do 11 grudnia 2015 r. ubezpieczony przebywał w Wojewódzkim Szpitalu (...) w R., gdzie w dniu 3 grudnia poddany został operacji prostatectomii radykalnej. Ze szpitala został wypisany do dalszej opieki ambulatoryjnej z założonym cewnikiem. Leczenie kontynuował w (...) Centrum Medyczne sp. z o.o. w R.. Od kwietnia 2016 r. ubezpieczony nadto leczył się w Poradni Neurologicznej w ww. (...) z powodu zaburzenia korzeni nerwów rdzeniowych lędźwiowo- krzyżowych oraz rwy kulszowej z bólem lędźwiowo – krzyżowym prawostronnym.

Dowód: pismo ZGM z 21.08.2017 – akta organu rentowego; wypis ze szpitala k.13, historia choroby k.18-22; zeznania świadków J. L. k. 37 v, E. K. k.3; przesłuchanie ubezpieczonego k. 38

W latach 2015-2016 ubezpieczony miał podpisane umowy zlecenia z (...) sp. z o.o. w R. oraz z Zakładem (...) s.c. w R., na rzecz których miał świadczyć drobne prace konserwacyjno- naprawcze. W okresie przebywania na zwolnieniu lekarskim (2.12.2015 r.- 30.04.2016 r.) ubezpieczony nie świadczył żadnych prac na rzecz (...) sc. W wyżej wymienionym okresie umowa zlecenia z (...) sp. z o.o. była realizowana ale ubezpieczony nie wykonywał czynności z niej wynikającej osobiście. Ubezpieczony o swojej niezdolności informował ww. podmioty. Czynności wynikające z umowy nie musiały być wykonywane codziennie, lecz jedynie w razie zaistnienia potrzeby. Drobne prace konserwatorskie na rzecz (...) sp. z o.o ww. okresie wykonywane były przez osobę z rodziny ubezpieczonego-J. L..

Dowód: umowy zlecenia wraz z rachunkami- akta organu; zaświadczenie z (...) sc k.15; zeznania świadków: J. L. k. 37 v, E. K. k.38; przesłuchanie ubezpieczonego k.38

Decyzją z dnia 16.11.2017 roku, nr sprawy (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. pozbawił ubezpieczonego Z. K. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 14.12.2015 r. do 10.01.2016 roku i od 10.02.2016 r. do 29.04.2016 r., a także zobowiązał go do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku z odsetkami w łącznej kwocie (...), 84. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż w ww. okresie ubezpieczony był niezdolny do pracy i otrzymał zasiłek chorobowy, jednakże wykorzystywał zwolnienie w sposób niezgodny z jego celem. W tym czasie wykonywał pracę na podstawie umowy zlecenie za wynagrodzeniem.

Dowód: decyzja organu rentowego z 16.11.2017 roku – akta organu rentowego

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w postaci ww. dokumentów, dowód z przesłuchania stron ograniczonego do przesłuchania ubezpieczonego oraz dowód z zeznań świadków, które Sąd uznał za wiarygodne, wzajemnie ze sobą korelujące i rzeczowe. Dowody te wzajemnie się uzupełniają tworząc wyrazisty obraz całości sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. z 2016 r. poz. 372 j.t.) zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego.

Przepis art. 17 ust. 1 ustawy zasiłkowej stanowi, iż ubezpieczony wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracę zarobkową lub wykorzystujący zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia traci prawo do zasiłku chorobowego za cały okres tego zwolnienia. Jednocześnie, z przepisu art. 17 ustawy zasiłkowej wynikają dwie niezależne przesłanki utraty prawa do zasiłku: 1) wykonywanie pracy zarobkowej w okresie niezdolności do pracy; 2) wykorzystanie zwolnienia w sposób niezgodny z jego celem. Do utraty prawa do zasiłku wystarczy zaistnienie jednej z nich (zob. wyr. Sądu Najwyższego z dnia 3 marca 2010 r., III UK 71/09, Legalis numer 325854).

Ubezpieczony nie utracił prawa do zasiłku chorobowego za ww. okres.

Organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do zasiłku z powodu wykonywania pracy zarobkowej per se, bowiem wykonywanie pracy zarobkowej, niezależnie od jej wpływu na stan zdrowia ubezpieczonego, stanowi samodzielną negatywną przesłankę (podstawę) utraty prawa do zasiłku chorobowego (zob. wyr. Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2008 r., II UK 26/08, Legalis numer 178589). Pracą w rozumieniu przepisu art. 17 ust. 1 ustawy jest praca w potocznym tego słowa znaczeniu, w tym także wykonywanie różnych czynności na podstawie różnych stosunków prawnych – stosunku pracy, stosunków o charakterze cywilnoprawnym, a także prowadzenie własnej działalności gospodarczej, samozatrudnienie (zob. post. Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2012 r., I UK 70/12, Legalis numer 537257).

Przeprowadzone postępowanie dowodowe jednoznacznie wykazało, iż w okresie orzeczonej niezdolności do pracy ubezpieczony nie wykonywał pracy zarobkowej. Zawartą umowę zlecenia „na wykonanie prac konserwatorskich w razie potrzeby” na rzecz (...) sp. z o.o. wykonywała za ubezpieczonego osoba trzecia, tj. J. L.. Okoliczność ta wynikała zarówno ze zgromadzonych dokumentów jak i osobowych źródeł dowodowych, w tym także zeznań świadków J. L. i E. K., którzy w sposób wyraźny przyznali, że czynności wynikające z umowy zlecenia za ubezpieczonego wykonywał J. L.. Organ rentowy, mimo ciężącego na nim obowiązku dowodzenia swoich twierdzeń nie przedłożył jakiegokolwiek przeciwdowodu, który mógłby postawić w wątpliwość wykonywanie umowy przez osobę trzecią. Tym samym, ubezpieczony nie utracił prawa do świadczeń z ubezpieczenia chorobowego.

W konsekwencji, ubezpieczony nie jest także zobowiązany do zwrotu pobranego zasiłku.

Jak stanowi przepis art. 84 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2015 r. poz. 121 j.t. ze zm.) osoba, która pobrała nienależne świadczenie z ubezpieczeń społecznych, jest obowiązana do jego zwrotu, wraz z odsetkami, w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego, z uwzględnieniem ust. 11.

Na podstawie art. 84 ust. 2 ustawy systemowej, za kwoty nienależnie pobranych świadczeń uważa się: 1) świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do świadczeń albo wstrzymanie ich wypłaty w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenie była pouczona o braku prawa do ich pobierania; 2) świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie nieprawdziwych zeznań lub fałszywych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzania w błąd organu wypłacającego świadczenia przez osobę pobierającą świadczenia.

Jak wskazano powyżej, ubezpieczony nie utracił prawa do zasiłku chorobowego, co wyklucza uznanie świadczenia za nienależne w rozumieniu art. 84 ust. 2 pkt 1 ustawy systemowej. Jednocześnie, przeprowadzone postępowanie dowodowe nie pozwala na uznanie, iż świadczenie zostało wypłacone na podstawie jakiegokolwiek wprowadzenia organu rentowego w błąd. Organ rentowy zarzucał, iż ubezpieczony wprowadził go w błąd przedkładając zaświadczenia lekarskie za sporne okresy i wykonując pracę zarobkową w tym samym czasie. Jednakże, ponownie podkreślić należy, iż przeprowadzone dowody wskazują, iż ubezpieczony nie wykonywał osobiście czynności w ramach umów zlecenia

- powierzył czynność z umowy z (...) sp. z o.o. osobie trzeciej. Nadto podkreślić należy, iż organ rentowy nie pouczył ubezpieczonego o braku prawa do pobierania zasiłku chorobowego.

Mając na uwadze powyższe ustalenia faktyczne i rozważania prawne, działając na podstawie przywołanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., Sąd zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznał ubezpieczonemu prawa do zasiłku chorobowego za okres od 14.12.2015 r. do 10.01.2016 roku i od 10.02.2016 r. do 29.04.2016 r. oraz stwierdził brak obowiązku zwrotu pobranego świadczenia. O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804 ze zm.), w brzmieniu obowiązującym w dacie wszczęcia postępowania.